Załącznik Nr 1

do Zarządzenia Nr 5/2024

Dyrektora PS Nr 53

Polityka ochrony Dzieci przed krzywdzeniem obowiązująca w Przedszkolu Samorządowym Nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku

15 marzec 2024r.

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Przedszkola Samorządowego Nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku jest działanie dla dobra Dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik placówki traktuje Dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec Dziecka przemocy w jakiejkolwiek formie. Pracownik placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych placówki oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1.

1. Ilekroć w tekście jest mowa o przedszkolu należy przez to rozumieć Przedszkole Samorządowe nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku.

2. Pracownikiem przedszkola jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.

3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.

4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Rodzinny.

5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

6. Przez grupę interwencyjną należy rozumieć co najmniej dwie osoby stanowiące skład zespołu do spraw interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka.

7. Osoba odpowiedzialna za *Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem* to wyznaczony przez dyrektora placówki pracownik sprawujący nadzór nad realizacją *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce.*

8. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 2.

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.

2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

3. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

4. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko oraz dziecko – dziecko ustalone w placówce.

5. Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko w Przedszkolu Samorządowym nr 53 im. M. Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku:

1) Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.

Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiejkolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad oraz treści dokumentu *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem* są potwierdzone podpisaniem Oświadczenia, którego wzór stanowi - *Załącznik nr 1.*

2) Relacje personelu z dziećmi:

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

3) Komunikacja z dziećmi:

a) W komunikacji z Dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
b) Słuchaj uważnie Dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.

c) Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
d) Nie wolno Ci krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
e) Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
f) Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj Je o tym w sposób adekwatny i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
g) Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstąpienie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej, jak można.
h) Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.
i) Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
j) Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub jakiejkolwiek osobie dorosłej, będącej pracownikiem placówki i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

4) Działania z dziećmi:

a) Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
b) Unikaj faworyzowania dzieci.
c) Nie wolno Ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
d) Nie wolno Ci utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrektor nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskał zgody rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
e) Nie wolno Ci proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
f) Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiejkolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie

takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.

g) Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrektorowi przedszkola. Jeśli jesteś ich świadkiem, reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

5) Kontakt fizyczny z dziećmi:

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.

Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je zawsze o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

a) Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
b) Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
c) Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
d) Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
e) Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
f) Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
g) W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego

z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, czesaniu, jedzeniu i w korzystaniu z toalety.

6) Kontakty poza godzinami pracy:

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

a) Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
b) Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail i telefon służbowy).
c) Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrektora, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
d) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

6. Zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko:

Jednym z ważnych zadań przedszkola jest kształtowanie cech i postaw dziecka, pozwalających mu w przyszłości na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. To w przedszkolu dziecko po raz pierwszy pełni rolę członka większej zbiorowości. Zaspokaja tu potrzebę kontaktu z rówieśnikami, zdobywa nowe jakościowo doświadczenia społeczne i emocjonalne.

Aby sprostać temu zadaniu przedszkole tworzy warunki, aby dzieci mogły doświadczać tego, co dobre i co służy rozwojowi ich samych oraz nabywać umiejętności prawidłowego funkcjonowania w życiu społecznym. Wprowadzenie podstawowych reguł i zasad obowiązujących w grupie przedszkolnej, z którą są emocjonalnie związane, ułatwia dzieciom wchodzenie w świat kontaktów interpersonalnych, przyczynia się do budowania zdrowych więzi międzyludzkich, pozwala dostrzegać i respektować potrzeby innych, dokonywać samooceny, weryfikować swoje poglądy i przekonania.

Mając na uwadze etapy rozwoju dziecka, wszelkie ustalenia dotyczące zasad i reguł zachowania w przedszkolu występują w formie rysunkowej. Zasady są ustalane wspólnie z dziećmi, tak, by wszystkie przedszkolaki potrafiły je rozpoznać i zinterpretować.

OBOWIĄZKI PRZEDSZKOLAKA

Jestem dobrym kolegą:

- ❖ Przestrzegam zawartych umów i dotrzymuję słowa;
- ❖ Bawię się zgodnie ze wszystkimi, podaję rękę na zgodę;
- ❖ Staram się mówić cicho, bo wiem, że hałas szkodzi naszym uszom;
- ❖ Nie krzyczę na znak protestu;
- ❖ Nie popycham kolegów, bo wiem, że mogę im zrobić krzywdę;
- ❖ Zawsze mówię prawdę;
- ❖ Pomagam innym i proszę o pomoc, kiedy sam jej potrzebuję;

Jestem dobrym towarzyszem zabaw:

- ❖ Nie buduję z klocków broni, bo wiem, że wielu ludzi od niej zginęło;
- ❖ Cieszę się z wygranej, ale potrafię też pogodzić się z przegraną;
- ❖ Zawsze sprzątam zabawki po skończonej zabawie;
- ❖ Szanuję zabawki, nie niszczę ich, a uszkodzone oddaję dorosłym;
- ❖ Nie niszczę wytworów pracy kolegów;
- ❖ Pamiętam o używaniu słów – *proszę – dziękuję – przepraszam*;
- ❖ Nie wyśmiewam się z kolegów i koleżanek, rozumiem odmienność innych;

7. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu w Przedszkolu Samorządowym nr 53 im. M. Kownackiej „PLASTUŚ".

1) Przedszkole ma prawo do pozyskania danych kandydata/kandydatki, które pozwolą jak najlepiej poznać jego/jej kwalifikacje, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2) Placówka musi zadbać, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze/stażyści) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.
   Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielania wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, placówka może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
   a) wykształcenia,
   b) kwalifikacji zawodowych,
   c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata lub kandydatki.
3) W każdym przypadku placówka musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Placówka powinna zatem znać:
   a) imię (imiona) i nazwisko,
   b) datę urodzenia,
   c) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.

4) Placówka może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki.

   Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę.

   Placówka nie może samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych oraz Kodeksu pracy.

5) Przedszkole pobiera dane osobowe kandydata/kandydatki, w tym dane potrzebne do sprawdzenia jego/jej danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
   Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją i opieką nad małoletnimi placówka jest zobowiązana sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – *Rejestr z dostępem ograniczonym* oraz *Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.*

   Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl Aby sprawdzić osobę w Rejestrze placówka potrzebuje następujących danych kandydata/ kandydatki:
   a) imię i nazwisko,
   b) data urodzenia,
   c) pesel,
   d) nazwisko rodowe,
   e) imię ojca,
   f) imię matki.
6) Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
7) Kandydat/kandydatka musi dostarczyć informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
8) Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.

9) Kandydat/kandydatka musi przedłożyć oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
10) Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
11) Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.* Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
12) Gdy pozwalają na to przepisy prawa, placówka jest zobowiązana do domagania się od osoby zatrudnianej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego. Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności. Wymóg niekaralności obowiązuje m.in. pracowników samorządowych oraz nauczycieli, w tym nauczycieli zatrudnionych w placówkach publicznych oraz niepublicznych.
13) W przypadku niemożliwości przedstawienia wspomnianego wyżej zaświadczenia, poproś kandydata /kandydatkę o złożenie oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych- *Załącznik nr 2.*

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§ 3.

1. Dyrektor uruchomił mail dostępny dla rodziców i pracowników, a także osób spoza placówki, dotyczący obowiązku informowania o sytuacjach związanych z podejrzeniem krzywdzenia dziecka:

bezpiecznieplastus53@gmail.com

2. Każde zgłoszenie na www adres mailowy, w tym, anonimowe, jest sprawdzane.

3. Poczta jest odczytywana codziennie.

§ 4.

1. Dyrektor powołuje Zespół do spraw interwencji w sytuacji krzywdzonego dziecka.
2. W skład Zespołu wchodzą 2 osoby. W zależności od grupy, sytuacji do Zespołu dołączają nauczyciele danej grupy i pracownicy administracji i obsługi.
3. Kadencja Zespołu trwa 2 lata kalendarzowe.

§ 5.

1. W przypadku podjęcia przez pracownika placówki podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej - *Załącznik nr 3* i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi placówki (w razie nieobecności dyrektora, członkom *Zespołu do spraw interwencji w przypadku krzywdzonego dziecka* lub nauczycielce wyznaczonej Zarządzeniem Prezydenta Miasta Białegostoku do pełnienia obowiązków pod nieobecność dyrektora).
2. Po zebraniu *Zespołu do spraw interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka* wychowawca wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.

3. Wychowawca powinien sporządzić opis sytuacji przedszkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, innymi nauczycielami, wychowawcą i rodzicami, oraz plan pomocy dziecku.

4. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
   a) podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia odpowiednim służbom;
   b) wsparcia, jakie placówka zaoferuje dziecku;
   c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 6.

1. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez *Zespół do spraw interwencji w przypadku krzywdzonego dziecka* opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

2. Dyrektor informuje opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty”

– w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji.

3. Po poinformowaniu opiekunów przez dyrektora składa on zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A" do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

5. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

§ 7

1. Z przebiegu interwencji sporządza się Kartę interwencji, której wzór stanowi - *Załącznik nr 4* do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do akt osobowych dziecka.

2. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 8

1. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie (np. wolontariusze, pracownicy organizacji/instytucji oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem)

Jeżeli podejrzewasz, że dziecko:

- **Doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu [1], wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest Jego życie:**
  - zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie
  - zawiadom Policję pod nr 112 lub 997 **[2]**

- **Doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej** (np. klapsy, popychanie, szturchanie) **lub przemocy psychicznej** (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):
  - zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;

- zakończ współpracę/rozwiąż umowę z osobą krzywdzącą dziecko.
- Powiadom Policję pod numerem 112 lub 997

❖ **Jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- poinformuj na piśmie Policję lub Prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wobec dziecka. **[3]**

❖ **Doświadcza innych niepokojących zachowań** (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończ współpracę.

2. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17 roku życia (przemoc rówieśnicza):

Jeżeli podejrzewasz, że dziecko:

❖ **Doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu [4] wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest Jego życie:**

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc;
- równolegle powiadom lokalny Sąd Rodzinny lub Policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa **[5]**

❖ **Doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej** (np. popychania, szturchania), **przemocy psychicznej** (np. poniżania, dyskryminacji, ośmieszania) **lub innych niepokojących zachowań** (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę i opracuj działania naprawcze, osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego;

- w przypadku powtarzającej się przemocy powiadom lokalny Sąd Rodzinny wysyłając wniosek **[6]**

3. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna:

Jeżeli podejrzewasz, że dziecko:

- **Doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu [7], wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie**

  - zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie
  - zawiadom policję pod nr 112 lub 997 **[8]**

- Doświadcza **zaniedbania** lub **rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo** (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej):

  - zadbaj o bezpieczeństwo dziecka;
  - porozmawiaj z rodzicem/ opiekunem;
  - powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego lub/ i materialnego;
  - w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej.

- **Jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:**

- poinformuj na piśmie Policję lub Prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa **[9]**.

- **Doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej** (np. klapsów, popychania, szturchania), **przemocy psychicznej** (np. poniżania, dyskryminacji, ośmieszania) **lub innych niepokojących zachowań** (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

  - zadbaj o bezpieczeństwo dziecka
  - przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie;
  - powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego;
  - w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej **[10]**
  - równolegle złóż do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuacje rodziny **[11]**

Rozwinięcie:

[1] Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp

[2] W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.

[3] Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

[4] Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

[5] Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz,, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz tez złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

[6] Wniosek złóż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałaś/ eś).

[7] Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp

[8] W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.

[9] Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie- opisz,

co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz złożyć tez anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

[10] Ośrodek powiadom na piśmie lub mailowo. Pamiętaj o podaniu wszystkich znanych Ci danych dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców), opisz wszystkie niepokojące okoliczności występujące w rodzinie i wszystkie znane Ci fakty.

[11] Wniosek złóż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałaś/eś).

Rozdział IV

§ 9

1. Pojęcie krzywdzenia dziecka.

Krzywdzenie dziecka to zamierzone lub niezamierzone działanie lub zaniechanie osoby dorosłej, społeczeństwa lub państwa, które negatywnie wpływa na zdrowie dziecka, jego rozwój fizyczny lub psychospołeczny. Krzywdzenie lub maltretowanie dziecka to wszystkie formy fizycznego lub emocjonalnego złego traktowania, zaniedbywania, wykorzystywania seksualnego lub komercyjnego doznane od osoby odpowiedzialnej za dziecko, której ono ufa, lub która ma władzę nad nim, skutkujące faktyczną lub potencjalną krzywdą dziecka.

2. **Kategorie krzywdzenia dziecka:**

a) Krzywdzenie fizyczne- powoduje ból i różnego rodzaju cierpienia dziecka wobec którego stosowane są np.: kary cielesne, zanurzanie w gorącej wodzie, oparzenia gorącymi przedmiotami, przypalanie papierosami, próby otrucia itp.

Podejrzenie, że dziecko jest poddawane przemocy fizycznej mogą budzić: widoczne obrażenia ciała (poparzenia, ślady po ugryzieniu, siniaki, zadrapania skóry, rany, naderwania małżowiny usznej, złamania kości) których pochodzenie trudno jest wytłumaczyć. Ponadto dziecko boi się rodzica, opiekuna, wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła, podawane przez dziecko wyjaśnienia nie są spójne, logiczne. Rodzic lub opiekun natomiast podaje sprzeczne lub nieprzekonujące wyjaśnienia obrażeń dziecka, bądź w ogóle odmawia rozmowy.

Występowanie pojedynczego objawu nie jest dowodem na to, że dziecko doświadcza krzywdzenia. Jeśli jednak symptom powtarza się, bądź kilka występuje jednocześnie, możliwe że mamy do czynienia z przemocą.

b) Krzywdzenie psychiczne/emocjonalne – upokarzanie, odrzucanie, izolowanie, ignorowanie, wyszydzanie, krytykowanie, terroryzowanie, zmuszanie do wysiłku przekraczającego jego możliwości, zastraszanie, grożenie dziecku.

Dziecko doznające takiej przemocy zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, wykazuje zaburzenia jedzenia - niedojadanie, nadmierne objadanie się, wymioty, samookaleczenie się, ma problemy ze snem, koszmary, strach przed zaśnięciem. Jest najczęstszą formą krzywdzenia dzieci w placówkach.

c) Przemoc seksualna:

Dziecko doznające wykorzystywania seksualnego jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, unika kontaktu z dorosłymi, opisuje zachowanie osoby dorosłej wskazujące na to, że próbowała je uwieść. Dziecko takie jest przygnębione, wycofane, ma problemy z koncentracją uwagi, zaczyna zachowywać się agresywnie, ma trudności w relacjach z rówieśnikami, odmawia przebierania się w towarzystwie innych. Dziecko takie ma problemy ze snem, przejawia dolegliwości bólowe intymnych części ciała, a także głowy i brzucha.

Ma ono problemy np. z siedzeniem, chodzeniem, oddawaniem moczu, kału, częste infekcje dróg moczowo-płciowych, widoczne siniaki na klatce piersiowej, pośladkach, podbrzuszu, udach, oraz otarcia, zaczerwienienia, stany zapalne skóry, a także krwawienia. Sygnałem ostrzegawczym jest również zbytnia erotyzacja dziecka, oraz odgrywana przemoc seksualna np. na lalkach, zabawkach.

d) Zaniedbywania bytowe, wychowawcze:

Zauważone symptomy u dziecka to: bardzo niska higiena osobista- dziecko brudne, cuchnące, brudne paznokcie, ubranie, ślady licznych ukąszeń, świerzb. Dziecko takie jest głodne, często choruje, jest zmęczone, apatyczne. Rodzice nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka.

§ 10

1. **Objawy zaniedbania dziecka w wieku przedszkolnym:**

a) **fizyczne:** niski wzrost, małogłowie, zaniedbane, brudne,

b) **rozwojowe**: opóźniony rozwój mowy, ograniczony zakres uwagi, niedojrzałość społeczno - emocjonalna, zaburzenia procesów poznawczych i zdolności uczenia się,
c) **zachowanie**: nadmierna pobudliwość, agresja, impulsywność, powszechna życzliwość, zaburzenia nerwicowe.

§ 11

Model sygnalizacji świetlnej do identyfikacji charakteru i znaczenia zachowania seksualnego dziecka.

1. Właściwa reakcja na niepokojące, niebezpieczne lub krzywdzące zachowania dzieci może wymagać zastosowania wielu strategii.
2. **Reagując na potrzeby rozwojowe dziecka możemy:**

- Przekazać rzetelną wiedzę dotyczącą seksualności
- Rozwijać u dziecka umiejętności społeczne
- Wspierać zdrowe przyjaźnie i związki
- Uczyć dziecko o prywatności
- Ustanowić jasne reguły i przestrzegać ich
- Zapewnić spójność reguł w różnych środowiskach funkcjonowania dziecka
- Zwiększyć nadzór w sytuacjach podwyższonego ryzyka
- Monitorować zachowania i zapewnić wsparcie
- Zapewnić szczególna ochronę dzieciom, które doświadczyły zachowania seksualnego
- Zadbać o to, by dziecko nie przebywało w towarzystwie osób, które stosują przemoc rówieśniczą lub przejawiają niepokojące zachowania seksualne
- Ochraniać dziecko przed sytuacjami, w których można podejrzewać podwyższone ryzyko krzywdzenia, wykorzystywania, przemocy lub zaniedbywania
- Sprawdzać, czy u dziecka nie występują infekcje lub urazy, w razie potrzeby zapewnić mu pomoc medyczną
- Przekazywać informacje i udzielać wsparcia członkom rodziny, opiekunom i profesjonalistom
- Zapewnić dziecku poradnictwo lub terapię
- Jeśli jest taka konieczność, zawiadomić odpowiednie służby o zagrożeniu bezpieczeństwa dziecka.

3. **Przykładowe zachowania seksualne dzieci w odniesieniu do modelu sygnalizatora świetlnego omawia tzw. Model sygnalizacji świetlnej** opracowany na podstawie *Child at Risk Assessment Unit (2000), Age Appropriate Sexual Play and Behaviour in Children, Canberra: Australia.*

   a) Model Sygnalizacji świetlnej zachowań dziecka:

CZEROWNE ŚWIATŁO: zachowania seksualne krzywdzące innych lub autodestrukcyjne, ponieważ:

- ✓ **Są nadmierne, kompulsywne, przymusowe, związane z użyciem siły, poniżając lub zastraszające**
- ✓ **Są utrzymywane w tajemnicy, manipulacyjne, podstępne albo związane z przekupstwem**
- ✓ **Są nieadekwatne do wieku i etapu rozwoju dziecka**
- ✓ **Występują pomiędzy dziećmi, które istotnie różnią się pod względem wieku lub siły.**

Takie zachowania sygnalizują konieczność zapewnienia natychmiastowej ochrony i dodatkowej pomocy.

ŻÓŁTE ŚWIATŁO: zachowania seksualne, które wzbudzają niepokój ze względu na:

- ✓ **Swoją natarczywość, intensywność, częstotliwość, lub czas trwania**
- ✓ **Typ aktywności lub wiedzę nieadekwatną do wieku lub stopnia rozwoju**
- ✓ **Różnicę wieku, nierówność sił lub kompetencji**
- ✓ **Zagrożenie zdrowia i bezpieczeństwa dziecka lub innych osób**
- ✓ **Zaskakujące zamiany zachowania dziecka.**

Takie zachowania sygnalizują konieczność monitorowania i zapewnienie pomocy.

ZIELONE ŚWIATŁO: zachowania seksualne, które stanowią element prawidłowego rozwoju:

- ✓ **Są spontaniczne, wynikające z ciekawości, beztroskie, łatwe do skorygowania, przyjemne i podejmowane za obopólną zgodą**
- ✓ **Są adekwatne do wieku i poziomu rozwoju dziecka**
- ✓ **Stanowią formę aktywności lub zabawy między dziećmi w podobnym wieku i o podobnym poziomie kompetencji**
- ✓ **Wynikają z chęci zrozumienia i gromadzenia informacji**
- ✓ **Nie zakłócają innych form aktywności dziecka**

Takie zachowania dają okazję do rozmowy na temat seksualności.

b) Przykładowe zachowania seksualne dzieci:

Od 4 do 6 lat	Od 6 do 10 lat
• Kompulsywna masturbacja, która może powodować urazy albo jest szczególnieuporczywa • Uporczywe poruszanie tematyki seksualnej w rozmowach, pracach plastycznych lub w zabawie • Ujawnienie przez dziecko wykorzystywania seksualnego • Uporczywe naśladowanie zachowań erotycznych lub czynności seksualnych • Natarczywe dotykanie genitaliów/intymnych części ciała innych osób • Przymuszanie innych dzieci do czynności seksualnych • Podejmowanie zachowań seksualnych z innymi dziećmi, i.in penetracja przy użyciu przedmiotów, masturbowanie innych, seks oralny • Wystąpienie choroby przenoszonej drogą płciową	• Kompulsywna masturbacja, np. prowadząca do samookaleczenia, poszukiwanie „widowni" dla prezentowania zachowań seksualnych • Ujawnienie przez dziecko wykorzystywania seksualnego • Agresja rówieśnicza zawierająca elementy agresji seksualnej, np. rozbieranie i dotykanie rówieśników wbrew ich woli, groźby seksualne w listach, rysunkach lub sms-ach • Zachowania seksualne z udziałem dużo młodszych lub słabiej rozwiniętych dzieci • Symulowanie lub uczestniczenie w czynnościach seksualnych wykraczających poza zachowania typowe dla wieku, takich jak: seks oralny czy stosunek płciowy • Aktywność seksualna z udziałem zwierząt • Przekazywanie nieznajomym przez internet albo telefon danych umożliwiających identyfikację; przekazywanie wizerunków o charakterze seksualnym • Wystąpienie choroby przenoszonej drogą płciową
○ Przedkładanie masturbacji nad inne formy aktywności ○ Uporczywe obserwowanie innych osób w trakcie czynności seksualnych, w toalecie albo nagich ○ Wchodzenia za innymi osobami do toalety czy łazienki, próby ich dotykania ○ Uporczywe dotykanie genitaliów/intymnych części ciała	○ Przedkładanie masturbacji nad inne formy aktywności, masturbacja w miejscach publicznych, z udziałem innych i/lub prowadząca do urazów ○ Wypowiedzi, prace plastyczne, zabawy o jawnie seksualnym charakterze ○ Natarczywe pytania dotyczące seksualności, mimo otrzymania odpowiedzi

innych dzieci ○ Próby dotykania lub dotykanie intymnych części ciała osób dorosłych – piersi, pośladków, genitaliów ○ Dotykanie genitaliów zwierząt mimo upomnień ze strony dorosłych	○ Rozbieranie się i/lub eksponowanie intymnych części ciała w miejscach publicznych, mimo zwracania uwagi na niewłaściwość tego zachowania ○ Podglądanie innych nago, dotykanie ich intymnych części ciała ○ Dążenie do obnażenia innych dzieci (ściąganie spodni, podnoszenie spódniczki) mimo upomnień ○ Uporczywe naśladowanie relacji erotycznych, angażowanie w te czynności innych dzieci i dorosłych ○ Dotykanie genitaliów zwierząt pomimo zakazów ○ Używanie internetu lub telefonu komórkowego do kontaktowania się z osobami nieznajomymi i przekazywanie danych umożliwiających identyfikację
☼ Brak zawstydzenia nagością ☼ Dotykanie swojego ciała i genitaliów ☼ Masturbacja nie dominująca nad innymi formami aktywności codziennej ☼ Zainteresowanie częściami i funkcjami ciała ☼ Dotykanie genitaliów dzieci podczas zabawy, np. kąpieli ☼ Uczestnictwo w zabawach naśladujących codzienne życie (zabawa w lekarza, rodzinę), związanych z oglądaniem lub dotykaniem części ciała znajomych dzieci ☼ Zainteresowanie intymnymi częściami ciała osób dorosłych (piersi, pośladki lub genitalia) ☼ Ciekawość i pytania dotyczące sfery seksualnej, np. skąd się biorą dzieci	☼ Kształtujące się poczucie wstydu związanego z nagością ☼ Dotykanie swoich genitaliów ☼ Masturbacja – z rosnącą świadomością, ze jest to czynność prywatna ☼ Zaciekawienie genitaliami innych dzieci (zabawa w doktora, wzajemne pokazywanie genitaliów) ☼ Zaciekawienie seksualnością, np. pytania dotyczące tego, skąd się biorą dzieci, płci, związków, czynności seksualnych ☼ Wypowiedzi z użyciem wulgaryzmów, wyrazów opisujących czynności fizjologiczne lub nazw intymnych części ciała

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 12.

1. Placówka zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Placówka, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

3. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci w Samorządowym Nr 53 im. M. Kownackiej „PLASTUŚ ” w Białymstoku

Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

3.1 Nasze wartości:

1) W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozwagą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
2) Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności na stronie internetowej www.plastus.bialystok.pl służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.

3.2 Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez:

1) Pytanie o pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych oraz o zgodę dzieci przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania.
2) Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.
3) Rodzice składają Zgodę na wykorzystanie wizerunku dziecka/ Klauzula informacyjna- *Załącznik nr 5* w procesie rekrutacji do przedszkola, raz na cały okres pobytu dziecka w placówce. *Zgoda* może być wycofana w każdej chwili, przy czym obowiązuje forma pisemna.
4) Udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/nagrań online.
5) Unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia.
6) Zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie poniższych ustaleń:

a) wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/nagraniu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,

b) zdjęcia/nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać dzieci w grupie, a nie pojedyńcze osoby.

7) Rezygnację z publikacji zdjęć dzieci, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli one lub ich rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu z instytucji.

8) Przyjęcie zasady, że wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać dyrektorowi przedszkola, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

3.3 Rejestrowanie wizerunków dzieci do użytku przez Przedszkole Samorządowe nr 53 im. M. Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku:

W sytuacjach, w których nasza placówka rejestruje wizerunki dzieci do własnego użytku, deklarujemy, że:

Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) zadbamy o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży poprzez:

1) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,

2) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,

3) niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika naszej placówki,

4) poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych oraz dzieci, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.

Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

3.4 Rejestrowanie wizerunków dzieci do prywatnego użytku:

W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie przedszkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:

1) Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia

zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców/opiekunów prawnych.

2) Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę,
3) Przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

3.5 Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media:

1) Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrektora. W takiej sytuacji upewnimy się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci. Oczekujemy informacji o:

- imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
- uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
- podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.

2) Personelowi przedszkola nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz bez zgody dyrektora przedszkola.
3) Personel instytucji nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
4) W celu realizacji materiału medialnego dyrektor przedszkola może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń instytucji dla potrzeb nagrania. Dyrektor podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie placówki dzieci.

3.6 Zasady postępowania w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka:

1) Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustalimy z rodzicami/opiekunami prawnymi i dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwalać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych.

2) Rozwiązanie, jakie przyjmiemy, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

3.7 Przechowywanie zdjęć i nagrań:

1) Nie przechowujemy zdjęć i nagrań zawierających wizerunki dzieci na nośnikach elektronicznych.
2) Nie przechowujemy materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive).
3)Pracownicy placówki celem dokumentowania wydarzeń z życia przedszkola wykorzystują prywatne telefony komórkowe. Po opublikowaniu zdjęć na stronie internetowej przedszkola www.plastus.bialystok.pl pracownicy natychmiast usuwają zdjęcia ze swoich telefonów.

§ 13

1. Pracownikowi placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

2. W celu uzyskania pisemnej zgody, o której mowa powyżej, pracownik placówki może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

§ 14

1. Upublicznienie przez pracownika placówki wizerunku dziecka utrwalonego w jakiejkolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie youtube.com w celach promocyjnych).

Rozdział VI

Zasady dostępu dzieci do internetu

§ 15

1. Dzieci nie mają dostępu do internetu na terenie placówki.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Polityki

§ 16

1. Dyrektor Przedszkola Samorządowego Nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku wyznacza w każdym roku szkolnym dwie osoby jako odpowiedzialne za monitorowanie *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.*

2. Osoby, o których mowa w punkcie poprzedzającym, są odpowiedzialne za monitorowanie realizacji *Polityki*, za reagowanie na sygnały naruszenia *Polityki* i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Polityce - *Załączniki nr 6,7,8*.

3. Osoby, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadzają wśród pracowników placówki, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi - *Załącznik 9* do niniejszej *Polityki* oraz przeprowadzają szkolenie dla nowo zatrudnionych pracowników.

4. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany *Polityki* oraz wskazywać naruszenia *Polityki* w placówce.

5. Osoby, o których mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonują opracowania wypełnionych przez pracowników placówki ankiet. Sporządzają na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazują dyrektorowi.

6. Dyrektor placówki wprowadza do *Polityki* niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom placówki, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie *Polityki*.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

§ 17.

1. *Polityka* wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Traci moc *Polityka z lutego 2024r.*

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny pracownikom placówki i rodzicom wychowanków, ich opiekunom prawnym, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej www.plastus.bialystok.pl

Wykaz załączników do *Polityki ochrony Dzieci przed krzywdzeniem*:

1. Oświadczenie o zaznajomieniu się treścią dokumentu *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem - Zał. nr 1*
2. Oświadczenie o niekaralności - *Zał. nr 2*
3. Notatka służbowa w przypadku podjęcia przez pracownika placówki podejrzenia o krzywdzeniu dziecka - *Zał. nr 3*.
4. Karta interwencji - *Zał. nr 4*
5. Zgoda na wykorzystanie wizerunku dziecka/Klauzula informacyjna- *Zał. nr 5*
6. Schemat pytań „Ocena ryzyka”- *Zał.nr 6*
7. Tabela „Obszary ryzyka”- *Zał. nr.7*
8. Tabela „Identyfikacja priorytetowych potrzeb informacyjnych i szkoleniowych”- *Zał. nr 8*
9. Monitoring standardów- ankieta- *Zał. nr 9*

*Załącz*nik Nr 1

.....
miejsce i data

Oświadczenie o zaznajomieniu się treścią dokumentu *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązującym w Przedszkolu Samorządowym Nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku*

Ja, ...

nr PESEL .....

oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami *Polityki Ochrony dzieci przed krzywdzeniem*

w
.....
i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
czytelny podpis

Załącznik Nr 2

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci

.....
miejsce i data

Ja, ...

nr PESEL .....

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi

w

.....

i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
czytelny podpis

Załącznik Nr 3

Notatka służbowa w przypadku podjęcia przez pracownika placówki podejrzenia o krzywdzeniu dziecka

……
Imię i nazwisko osoby sporządzającej notatkę

……

Data sporządzenia notatki

TREŚĆ NOTATKI

Data wpłynięcia do zapoznania:

Rekomendowane działanie po zapoznaniu z notatką:

……

Czytelny podpis dyrektora lub osoby

wyznaczonej do realizacji procedury

Złącznik Nr 4

Karta interwencji

<table>
<tr><td colspan="3">1. Imię i nazwisko Dziecka</td></tr>
<tr><td>2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa</td><td>Data</td><td>Działanie</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="4">5. Spotkania z opiekunami dziecka</td><td>Data</td><td>Opis spotkania</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)</td><td colspan="2">• zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
• wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
• inny rodzaj interwencji. Jaki?</td></tr>
<tr><td>7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję)
i data interwencji</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="5">8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawidliwości, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach/działania placówki/działania rodziców</td><td>Data</td><td>Działanie</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
</table>

Załącznik Nr 5

Zgoda na wykorzystanie wizerunku dziecka/ Klauzula informacyjna

Zaznacz krzyżykiem właściwe okienko ☐

Ja niżej podpisany, ……

(*imię i nazwisko rodzica/ opiekuna prawnego*), jako rodzic/ opiekun prawny

……

(*imię i nazwisko dziecka*):

1. ☐ **wyrażam zgodę** ☐ **nie wyrażam zgody**, na przetwarzanie i publikowanie danych osobowych mojego dziecka tj. imienia i nazwiska, uzyskanych osiągnięć, wykonanych prac, jego wizerunku oraz zdjęć i filmów z udziałem mojego dziecka zarejestrowanych podczas: wydarzeń przedszkolnych, zajęć, wycieczek, konkursów i innych uroczystości organizowanych przez Administratora, **na portalu społecznościowym Facebook pod adresem:** www.facebook.com/profile.php?id=100064751647038
2. ☐ **wyrażam zgodę** ☐ **nie wyrażam zgody**, na przetwarzanie i publikowanie danych osobowych mojego dziecka tj. imienia i nazwiska, uzyskanych osiągnięć, wykonanych prac, jego wizerunku oraz zdjęć i filmów z udziałem mojego dziecka zarejestrowanych podczas: wydarzeń przedszkolnych, zajęć, wycieczek, konkursów i innych uroczystości organizowanych przez Administratora, **na stronie internetowej przedszkola pod adresem**: www.plastus.bialystok.pl
3. ☐ **wyrażam zgodę** ☐ **nie wyrażam zgody,** na przetwarzanie i publikowanie danych osobowych mojego dziecka tj. imienia i nazwiska, uzyskanych osiągnięć, wykonanych prac, jego wizerunku oraz zdjęć z udziałem mojego dziecka zarejestrowanych podczas: wydarzeń przedszkolnych, zajęć, wycieczek, konkursów i innych uroczystości organizowanych przez Administratora, **na tablicy ogłoszeń / w gablocie przedszkolnej**.
4. ☐ **wyrażam zgodę** ☐ **nie wyrażam zgody,** na przetwarzanie i publikowanie danych osobowych mojego dziecka tj. imienia i nazwiska, uzyskanych osiągnięć, wykonanych prac, jego wizerunku oraz zdjęć z udziałem mojego dziecka zarejestrowanych podczas: wydarzeń przedszkolnych, zajęć, wycieczek, konkursów i innych uroczystości organizowanych przez Administratora **na tablicy absolwentów.**

5. ☐ **wyrażam zgodę** ☐ **nie wyrażam zgody,** na przetwarzanie i publikowanie danych osobowych mojego dziecka, tj. imienia i nazwiska, uzyskanych osiągnięć, wykonanych prac, jego wizerunek oraz zdjęć z udziałem mojego dziecka zarejestrowanych podczas wydarzeń przedszkolnych, zajęć, wycieczek, konkursów i innych uroczystości organizowanych przez Administratora **na ulotkach, broszurach, plakatach reklamujących Przedszkole.**

Ponadto oświadczam, że wyrażona przeze mnie zgoda jest dobrowolna oraz obowiązuje przez okres pobytu mojego dziecka w **Przedszkolu Samorządowym Nr 53 „PLASTUŚ" im. Marii Kownackiej w Białymstoku.**
Zgoda może być odwołana przez Rodzica/Opiekuna w każdym momencie, z zachowaniem pisemnej formy.

.....
Data *czytelny podpis*

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, iż:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **Przedszkole Samorządowe Nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku** z siedzibą przy ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2A, 15-888 Białystok, reprezentowana przez Dyrektora;
2. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych (IOD), z którym można się skontaktować za pomocą poczty elektronicznej, a także pisemnie na adres siedziby administratora.

   Dane kontaktowe inspektora ochrony danych:
   e-mail: iod.przedszkola@um.bialystok.pl

3. Dane osobowe w Przedszkolu Samorządowym Nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku są przetwarzane na podstawie:

   a) art. 6 ust. 1 lit. a RODO, tj. na podstawie zgody udzielonej każdorazowo w konkretnie wskazanych celach;
   b) art. 6 ust. 1 lit. b RODO, tj. w celu realizacji umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą;

c) art. 6 ust. 1 lit. c RODO, tj. w celu realizacji obowiązków prawnych ciążących na administratorze, wynikających w szczególności z:
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*,
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*,
- ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o systemie informacji oświatowej*,
- ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela*,
- ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy,*
- ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *o pracownikach samorządowych,*

a także aktów wykonawczych do tych ustaw;

d) art. 6 ust. 1 lit. d RODO, tj. w celu ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą lub innej osoby fizycznej;

e) art. 6 ust. 1 lit. e RODO, tj. w celu realizacji zadań administratora w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej realizowanej przez administratora;

f) art. 6 ust. 1 lit. f RODO, tj. w celu realizacji prawnie uzasadnionych interesów administratora.

Ponadto szczególne kategorie danych osobowych mogą być przetwarzane na podstawie:

a) art. 9 ust. 2 lit. a RODO, tj. na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą;

b) art. 9 ust. 2 lit. b RODO, tj. kiedy jest to niezbędne do wykonywania obowiązków i poszczególnych praw przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej;

c) art. 9 ust. 2 lit. c RODO, tj. w celu ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą;

d) art. 9 ust. 2 lit. h RODO, tj. gdy przetwarzanie jest niezbędne do celów m. in. profilaktyki zdrowotnej lub medycyny pracy;

e) na podstawie art. 9 ust. 2 lit. i RODO, tj. gdy przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z interesem publicznym w dziedzinie zdrowia publicznego, takich jak ochrona przed poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi.

4. Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane wyłącznie podmiotom do tego uprawnionym, tj. organom uprawnionym na podstawie przepisów prawa bądź podmiotom, którym administrator powierzył przetwarzanie danych na podstawie zawartej umowy.
5. Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych jedynie na podstawie umów międzynarodowych i przepisów prawa zezwalających na takie przekazanie.
6. Dane osobowe będą przetwarzane w Przedszkolu Samorządowym Nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ” w Białymstoku:

a) przez okres wskazany przepisami prawa;

b) przez okres niezbędny do realizacji celu, dla którego zostały zebrane;

c) do czasu wycofania zgody (w przypadku danych przetwarzanych na jej podstawie).

7. Przysługują Pani/Panu następujące uprawnienia:
   a) prawo dostępu do danych osobowych na zasadach określonych w art. 15 RODO;

   b) prawo do sprostowania danych osobowych, zgodnie z art. 16 RODO;

   c) prawo do usunięcia danych (tzw. „prawo do bycia zapomnianym") na zasadach określonych w art. 17 RODO;

   d) prawo do ograniczenia przetwarzania danych osobowych, na zasadach określonych w art. 18 RODO;

   e) prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania na podstawie art. 21 RODO.

8. Każdej osobie, która wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a lub art. 9 ust. 2 lit. a ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych – przysługuje prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem;

9. Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, jeżeli uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy RODO. Kontakt do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, bądź drogą elektroniczną poprzez stronę: https://uodo.gov.pl/pl/p/kontakt;

10. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych w celu wykonania obowiązku prawnego bądź realizacji umowy jest obowiązkowe, a ich niepodanie będzie skutkowało niezrealizowaniem celu bądź brakiem możliwości zawarcia umowy. Podanie danych osobowych przetwarzanych na podstawie zgody jest dobrowolne, a ich niepodanie w pewnych sytuacjach może utrudnić realizację celu, lecz nie będzie miało wpływu na realizację zadań ustawowych.

11. Dane osobowe przetwarzane w Przedszkolu Samorządowym Nr 53 im. Marii Kownackiej „PLASTUŚ" w Białymstoku nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

Załącznik Nr 7

Tabela „Obszary ryzyka”

Obszary ryzyka	Czynniki ryzyka	Znaczenie ryzyka Wysokie – średnie – niskie	Jak zredukować ryzyko?	Działania do wdrożenia
Personel	1.			
	2.			
	3.			
Partnerzy	1.			
	2.			
	3.			
Współpracownicy	1.			
	2.			
	3.			
Usługi	1.			
	2.			
	3.			
Zewnętrzna komunikacja	1.			
	2.			
	3.			
Fundrasing*	1.			

	2.			
	3.			

*proces zdobywania funduszy poprzez proszenie o wsparcie osób indywidualnych, przedsiębiorstw, fundacji dobroczynnych lub instytucji rządowych .

Załącznik Nr 8

Tabela „Identyfikacja priorytetowych potrzeb informacyjnych i szkoleniowych”

Dziedzina	**Kategoria** (np. nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, rodzice/opiekunowie, dzieci, personel pomocniczy)	**Sposób zaspokojenia potrzeby** (np. szkolenie wewnętrzne, e-leaming, szkolenie zewnętrzne, pogadanka)	**Priorytet: wysoki = 4, niski = 1**	**Zasoby/ koszty**
Podstawowa wiedza dotycząca praw dzieci oraz ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem				
Polityka ochrony dzieci i procedury				
Identyfikacja ryzyka krzywdzenia; interwencja prawna				
Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia				
Pomoc dzieciom krzywdzonym				
Zagrożenia dzieci w internecie				
Narzędzia edukacji dzieci				
Wychowanie bez przemocy				
Przemoc rówieśnicza				

Załącznik Nr 9

Monitoring standardów

	Tak	Nie
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
2. Czy znasz treść dokumentu *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem?*		
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w *Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem* przez innego pracownika?		
5a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
5b. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
6. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?* (odpowiedź opisowa)		